

Правопис числівників

Особливості правопису числівників

А ви знаєте, як правильно писати числівники? Часто вагаєтеся в написанні числівників *двохсотий* чи *стотисячний*? А будинок у вас досі *двохповерховий* (замість *двоповерхового*)? Тоді повторіть правила написання числівників. Пам'ятайте: відмінювання і написання числівників — це теми, які часом можуть завести в глухий кут навіть філолога. Тож вчімо правопис числівників і забуваймо про сумніви!

Отож:

1. У складних числівниках (пишемо одним словом) у кінці першої частини м'який знак НЕ ставимо.

Наприклад: *п'ятдесят, шістдесят, сімдесят, п'ятсот, шістсот, дев'ятсот*; а також: *п'ятнадцять, шістнадцять*.

2. Порядкові числівники на *-сотий, -тисячний, -мільйонний, -мільярдний* пишуться одним словом, і перша частина в них стоїть у родовому відмінку (крім *сто* і *дев'яносто*).

Наприклад: *двохсотий, двохтисячний, трьохтисячний, двадцятип'ятитисячний, трьохсотп'ятдесяти-мільйонний*, (але: *стотисячний*).

3. У порядкових числівниках, утворених від назв десятків, перша частина не змінюється.

Наприклад: *п'ятдесятий, шістдесятий, сімдесятий, вісімдесятий*.

4. На початку складних слів (прикметників, іменників) числівники *один, два, три, чотири* мають відповідно форми *одно-, дво-, три-, чотири-*.

Наприклад: *однозвучний, двоповерховий* (не «*двохповерховий*»), *триярусний* (не «*трьохярусний*»), *чотиривісний, чотирикутник* (не «*чотирьохкутник*»).

Натомість форми *двох-, трьох-, чотирьох-* вживаються лише перед частинами, що починаються з голосного.

Наприклад: *двохелементний, трьохактний, чотирьохатомний*.

5. Числівники *п'ять* і більше (крім *сто* і *дев'яносто*) на початку складних слів мають форму родового відмінка – *п'яти-*.

Наприклад: *п'ятиденний, п'ятдесятирічний, п'ятисоткілограмовий* (але: *стодоларовий*).

Це стосується і числівників *два, три, чотири*, якщо вони є частиною складеного числівника.

Наприклад: *двадцять два роки – двадцятидвохрічний* (але: *дворічний*), *тридцять три дні – тридцятитрьохденний* (але: *триденний*).

6. Якщо перша частина відчислівникового слова записується цифрами, то кінцева частина приєднується безпосередньо до цифр за допомогою дефісу.

Наприклад: *49-мільйонний, 12-поверховий, 86-відсотковий, 250-квартирний, 125-іччя* (читається: *сорокадев'ятимільйонний, дванадцятиповерховий,*

вісімдесятишестивідсотковий, двохсотп'ятдесятиквартирний, стодвадцятип'ятиріччя).

7. Літери дописуються до цифр лише на позначення порядкових числівників.

І тут ми застосуємо такі правила скорочення:

8. Нарощення має містити одну літеру, якщо числівник закінчується:

- на два голосних:

Наприклад: з першою премією – з 1-ю премією, до другої перешкоди – до 2-ї перешкоди, з восьмої ранку – з 8-ї ранку.

- на приголосний:

Наприклад: у сімдесятих роках – у 70-х рр., на початку дев'яностих років – на початку 90-х років;

- на -й:

Наприклад: тисяча дев'ятсот дев'яностий рік – 1990-й рік, третій поверх – 3-й поверх, сьомий за рахунком – 7-й за рахунком.

9. Нарощення має містити дві літери, якщо закінчення числівника має приголосний та голосний.

Наприклад: з шістьма учасниками – з 6-ма учасниками, з дев'ятьма студентами – з 9-ма студентами, у тисяча дев'ятсот дев'яностому році – у 1990-му році.

АЛЕ! Від основи літери НЕ відриваються:

Наприклад: перша – 1-а, друга – 2-а, третя – 3-я, третю – 3-ю, сьому – 7-у, десяту – 10-у.

10. До римських цифр літери не додаються.

Наприклад: I квартал, у II кварталі, починаючи з III кварталу.

Це – основні правила написання числівників. Здавалося б, нічого складного, але на письмі люди допускають багато помилок, пов'язаних із їхнім правописом.